

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai, tudományos tartalmu lap és a „Jogász-egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentmiklós-utca, Teleki-könyvtár-épület, hová a lap szel-
lemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek
és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr.; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler
(Neu-Markt 11. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

Maros-Vásárhely, febr. 27.

„Eredeti szép, melyhez minden, mint egy szeretet-gyűrű a fejéhez, az örök szent kört zárni, visszatér — midőn minden külön én-nek mind lét szerinti, mind örök vágyainak öszhangzati teljesülése közvágy, s mindeniknek öröme és fájdalma s ereje mindeniké leendvén, mindenik külön én megvéghetetlenül — s megszületvén, a mit az idő annyi fájdalommal méhében hordoz, megvilágosodik a legfelsőbb oltár, könyvekben olvad le a menny, — s az ujan szülöttnek neve szent-egység; az angyalok éneke félbeszakad az öröm miatt, mikor a számtalan millió szívek azon egy véghetetlen mellben vernek, s midőn ellenségek testvérekül érkeznek az atyai karok közé.”

Teljesül-e valaha a költőnek e szép álma? Nem tudjuk. Annyit azonban a $2 + 2 = 4$ kifogás alá nem jöhető bizonyosságával állíthatunk, hogy napjainkban talán messzebb vagyunk attól — dacára fennen híresztelt civilizációknak — mint voltunk valaha.

Nem kell messze menni tényekért, kockázatot állításunk bizonyítására. Szakasszunk ki egy lapot akármely nemzet történelméből, válogatás nélkül, behunyj szemmel; vegyük jelenének egyetlen percét; a tények sokasága gondolkozóba ejt. Sirva vigadó nemzetünknek nem kell szomorú multjában kutatónk, a megdöbbenésig sok van jelenében is. Ily tény nyilatkozott a képviselőház 23-iki vitájában is.

A kormány törvényjavaslatot adott be, hogy a honvédséget a meglévő szervezet alapján szaporítani lehessen. A baloldal ezen intézkedést, melynek célja szaporítani az ország véderéjét, s mely e célra alkalmas is, csak azon toldalékkal hajlandó elfogadni: hogy a honvédség külön tűzeri és műszaki csapatokkal láttassék el. Ezen mostani körülményeink között, ha kivihető lenne is, célszerűtlen módosítvánnyal szemben, leghevesebbnek véljük: ha Andrássy miniszterelnöknek az ellen tartott beszéde legfontosabb s eléggé nem méltányolható részét közöljük.

„Nem közjogi nehézségekről van szó . . . a való okok, melyekből a kormány a javaslatot ellenzi, a pénzügyi, célszerűségi és a kivihetőség szempontja. Mennyibe kerülne a honvédségnek tűzérséggel való ellátása, azt pontosan kiszámítani bajos. Odavetőleg történt számítások szerint 12—15 millió volna azon összeg a mely az első ellátásra volna befektetendő. Mellőzöm azon kérdést, ha vajjon e befektetésekkel el lehetne-e érni mindazt is, ami pénzért nem kapható, a tudományos kifejlődéssel ellátott testületeket stb.

De még nem is ez terhelné legfőképen az ország vállait; a tűzérségnek rendes föntartása egy még nagyobb, mert állandó terhet ró rá.

A tűzérség ugyanis gyakorlatilag absolute értéktelen volna, ha abból is, mint a honvédség egyéb fegyvernemeiből béke idején csak tiszta keret volna együtt; állandónak kellene lenni s ez roppant teherrel járna. De föltéve, hogy ezt el-

birná az ország, még e mellett a közös hadsereg tűzérségét kelleni fentartani. És föltéve, hogy ezt is elbirná az ország, még sem volna elfogadható a módosítvány, mert akkor is a meglévő fegyvernemek tökéletesítése még annyi összeget kívánná az országtól, hogy nem csak könnyelműség, de bűn volna, ez összeget onnan elvonva, máshová fordítani. Szóló meg van győződve, hogy ha minden erőnk nem a meglévő fegyvernemek tökéletesítésére fordítjuk, akkor nem gyarapítjuk, hanem csökkentjük a honvédség harc képességét. A honvédelmi törvény szerint ma holnap nekünk 300,000 honvédünk lesz. De a törvény nem gondoskodhat arról is, hogy az egyesek annyi időt töltsenek a zászló alatt, mely elég mindannak megtanulására, a mi annak szükséges, ki tisztí állást akar a honvédségnél elfoglalni. Ennek következménye az, hogy az idej állítás végével, midőn körülbelül 140 ezerre tehetjük a honvédek számát, annak kitanítására a szabadságolt állományhoz még hiányzik 1600 tiszt és 3000 altiszt. — Már most, t. ház, miután ágyúval csakugyan nem lehet az embereket kényszeríteni arra, hogy e számot megkapjuk, csak az a reményünk lehet, hogy a korlátolt számú értelmiség köréből, hazafiságból vállalkozni fognak olyanok, kik megtanulják azt, mi szükséges a tisztí minőséghez és kik így ki fogják pótolni a kereteket. Ha most tehát mi ezeket, a helyett, hogy a keretekben használnók föl, a fölállítandó külön tűzérségbe osztjuk, mely tűzérségnek specialitása épen az, hogy legnagyobb értelmiségre van szüksége, akkor hová jutunk? Oda, hogy annyi értelmes tisztnek való egyént fogunk elvenni egy csekély számú tűzérség ellátására, a hány elégséges volna 100,000 ember vezénylesére és a meglévő hiányok pótlására. Nem növelni fognak tehát, hanem határozottan csökkenteni e tekintetben az ország véderéjét.

De még világosabb lesz ez tisztelt ház, ha szemügyre vesszük a honvédség állapotát. Mint mondtam, ma körülbelül 140,000-re lehet számítani a honvédség létszámát. Van 82 zászlóalj és 32 lovas-század, mely szám most még nyolczczal szaporíttatni szándékoltatik. Ha ezen számot beosztjuk, hozzávéve azt, mi a lovasság számára szükséges, körülbelül hozzávetőleg egy zászlóaljra esnék most már, de mindenesetre rövid idő alatt, 1600 majdnem 2000 ember. Ez t. ház olyan szám, melyet egy embernek célirányosan vezényelni absolute lehetetlen. Jelenleg egy zászlóaljra, mint állandó keret átlag 70 ember, vagyis egy kompánia esik, mi végtelen aránytalanság. A lovasságnak teljes száma hadjárat esetében 150 lovas és ugyanannyi ló, béke idején jelen van 28 a többi nálunk kiadatik.

Ebből kétségtelen, hogy annyira kívánatos volna, ha a zászlóaljak száma szaporíttatván, több állandó keret állíttatnék föl, ha több ló volna helyben mint most van, és ezáltal háboru esetén a lovasságot és gyalogságot, vagyis azon fegyvernemeket lehetne szaporítani, melyeket a honvédségről szóló törvény megállapít.

Azt kérdik erre a t. képvis. urak, miért nem tette tehát ezt a miniszterium? Ennek igen egy-

szerű oka volt, a kormány tett oly előterjesztést, mely körülbelül 3.800,000 frtnyi póthitelt igényel. Nem tett többet, mert nem gondolta, hogy az ország pénzereje többet elbir: de ha a végleges egyenleg után, melyet a budget alkalmazkor lesz szerencsénk látni, a t. ház azt mondaná, hogy körülményeink nagyobb áldozatokat engednek meg, akkor minden esetre, mi leszünk az elsők, kik azt édes örömet elfogadjuk.

A harmadik ok — a miért én a külön tűzérség fölállítását el nem fogadhatom az, hogy a fenálló honvédseregi tömeg, vagyis azon rövid szolgálati idő mellett, melyet az tovább kiszab, annak létesítése absolute lehetetlen. Más szóval: batteriákat fölállítani lehet, mert ehez nem kell egyéb mint pénz — de olyanokat, melyek megfeleljenek a várakozásnak és oly tűzérségnek, melyhez már más kell, mint pénz, nem. Ehez hosszú szolgálati idő kell, mit pedig a honvédelmi törvény a dolog természeténél fogva kizár. Ha fölakarná állítani az ország, azt csak egy módon lehetne, s ez az, hogy meg kellene szüntetni a honvédséget, csinálni belőle második külön hadserget, meghosszabbítani annak szolgálati idejét.

Van a dolognak — így végzi a szóló — ha tetszik, egy kényes oldala is, és ez az, hogy az országban sok ember azt hiheti: mi dacára minden demonstrációnak azért nem akarjuk a honvédtűzérséget, mert a honvédségben nem bizunk. De hiszem, épen ez volt egyik célja annak, a mit én javaslatba hoztam, még mielőtt a t. ház erre bármiként utalt volna, t. i. azon szemfényvesztő mitrailleusök fölállításának, hogy el tekintve azoknak nagy hadi becsétől, kézzelfoghatóan demonstráljuk, hogy itt bizalmatlanság nem működik, hogy felülről — és ezt kezdettől fogva tudja minden honvéd — a legnagyobb bizalom volt mindig a honvédség irányában. Különösen pedig azért választott e fegyver, mert annak használatához elégséges két-három heti szolgálat, és mert nem igényel nagy technikai előképzettséget. De ha ez sem elég, a t. képviselő uraknak, akár azoknak megnyugtatósára, kik mégis a bizalmatlanság jelét akarják látni benne, íme, lesz még egy más mód magukat eziránt megnyugtadni. — Tessék egy pár batteriát felállítani, csakhogy nem a honvédelmi törvény alapján, de önkéntes alapon, mint ez Angliában is divatozik, és én garantírozom, hogy semmiféle közjogi kérdés nem fogja ennek útját állani. (Jobbfelől élénk helyeslés.)

Meg fog-e ez felelni a célnak, nem tudom: Angliában létezik, bár ott célszerűségét még nem mutatta be; annyit azonban bizonyossággal mondhatok, hogy abból közjogi kérdést nem fog csinálni senki; ellenkezőleg szívesen fogjuk látni, csak legyen, a ki megfizesse. (Élénk helyeslés jobbfelől.) Csak egy dolgot ne követeljenek tőlem és a kormánytól, — hogy ugy lévén meggyőződve, mikép ugy financiaiális szempontból, mint célirányosság tekintetéből, rossz az indítvány, — elfogadjuk csak azért, mert népszerű azok előtt, kik nem értik. (Hosszabb, élénk tetszés a jobb oldalon.)

A nyilvános szóbeliségre alapított perrendtartási javaslatból.

(Folytatás.)

VII.

Ülési jegyzőkönyv.

30. §. A tárgyalásról minden ügyben külön jegyzőkönyv véték föl, melyben a következők foglaltak:

a) a bíróság, az elnök, a szavazó bírák és jegyző nevei;
b) az ügyfelek megnevezése, polgári állása és lak-helye;
c) a képviselők nevei;

d) a per tárgya s mindenik fél részéről a kérelem;

e) a tárgyalás menete, helye és időpontja;

f) azon körülmények, a melyeknek jegyzőkönyvbe vétele a törvény vagy a bíróság rendeli;

g) a bírói határozat lényege és kihirdetése.

31. §. A jegyzőkönyvben különösen feljegyzendők: a kötelező és beismert nyilatkozatok, a melyek felvételét egyik vagy másik fél kérelmezi, továbbá a tanúk és szakértők vallomásai.

Ha ezek közül egyik vagy másik külön iratban már felvétel: e körülmény a jegyzőkönyvben megemlítendő, — maga az irat a jegyzőkönyvhöz mellékelendő.

32. §. Ha a szóbeli tárgyalás az előkészítő periratok tartalmával ellentézik, vagy egészen új kérelmet foglal magában: a felektől függ a körülményt külön iratba foglalni, vagy az ülési jegyzőkönyvbe vétetni fel.

Csekélyebb eltérések felvételét a bíróság megtagadhatja.

33. §. Az ülési jegyzőkönyvet ez elnök és a jegyző írják alá; a felek illetőleg képviselőik pedig csak felolvasását kívánhatják oly nyilatkozatoknak, a melyek az ő kérelmükre vették fel. A felolvasás megtörténte s a helybenhagyás kijelentése a jegyzőkönyvben megemlítendő.

VIII.

Ítélethozatal.

34. §. A szóbeli tárgyalás befejeztével, ha az ügy az ítélethozatalra, megérte; ítélethozatalnak, — s ha e végett még további előkészület kívántatik: az erre szükséges határozathozatalnak van helye.

35. §. Ha ugyanazon perben több követelés együttesen tárgyalatott és azok közül egy vagy több az ítélethozatalra megérte; a körülményektől s a bíró belátásától függ azok fölött különlegesen ítélni, vagy azok eldöntését addig halasztani, míg az a per többi részével együttesen történhetik.

E szabály alkalmazandó oly követelésre nézve is, a mely csak részenként érik meg ítélethozatalra.

36. §. Az előbbi §. esetén kívül csak igen fontos esetben halaszthatja el a bíróság az ítélethozatalt. A halasztás soha egy hétnél tovább nem terjedhet. Halasztás esetében az ítélet kihirdetésére hatánap tűzendő ki.

37. §. Ítélethozatalra csak azon bírák vannak jogosítva, a kik az ügy tárgyalásában részt vettek. Ugyanaz áll az ítélet hitelesítésére nézve is.

Ha egyik vagy másik tag akadályoztatásától lehet tartani; az elnök póttagot hívjon meg a tárgyalásra és tanácskozássra.

38. §. Az ítéletben a következők foglaltatnak;

a) az ügy körülírása, a II. K. II. Cz. 30. §-ban a) d) pontok alatt foglalt adatok szerint;

b) a határozat;

c) az indokok.

39. §. Az ítéletnek minden lényegesebb ténybeli és jogi alapokra ki kell terjedni, a melyek a támadás és védelem eszközéül szolgáltak s az ügy eldöntésénél tekintetbe vettek.

Előkészítő vagy közbeszóló ítéleteket nem szükség indokolni.

40. Az ítélet nem terjedhet ki sem másra, sem többre, mint kérve volt, habár a fél világosan másnak vagy többnek kérésére volna jogosítva.

41. §. Az ítélet csak a perben álló felekre vagy azok jogutódaira nézve bír hatállyal, harmadik személyeknek sem előnyére, sem hátrányára nem szolgálhat.

42. §. Az ítéletben foglalt kötelezettség teljesítésére rendszerint azon határidő áll nyitva, mely alatt az ítélet felebbezhető. Ha azonban alperes valami munka teljesítésére kötelezteték: a bíró a körülményekhez képest hosszabb határidőt engedhet.

43. §. Az ítélet soha nem lehet feltételes, azon egyetlen eset kivételével, a midőn eskütől teszi függővé a per kimenetelét.

44. §. Minden ítélet akképp szerkesztessék, hogy végrehajtható legyen. Midőn egyes kérdések eldöntését vagy a marasztalási összeg kitudását későbbi eljárásra kell fenntartani: az ítélet ez iránt határozott utasítást foglaljon magában.

45. §. A tanácskozás és szavazás nem nyilvánosan történik.

46. §. Az elnök vezeti a tanácskozást, teszi fel megvitátást végett az eldöntendő kérdéseket, s mondja ki a szavazás eredményét.

47. §. Az elnök az ítéletet azon vélemény szerint mondja ki, a mely a szavazók egyértelműen vannak.

48. §. Ha a szavazatok két vélemény között vannak megoszolva: az elnöknek joga van egyik vagy másik véleményhez adni szavazatát s ez által egyik vagy másik részre dönteni el a kérdést.

49. §. Ha az elnök a különböző szavazatok egyikéhez sem járulhatna: a tanácskozást egyes részletes kérdések szerint különítse el s minden egyes kérdést külön szavazás alá bocsásson.

A részletes kérdések ily esetben természeti rendszert, — t. i. az előkérdés előbb, mint az ügy érdeme, az alaki kérdések előbb, mint a határozat lényege, a követelés jogérvényessége előbb, mint annak összege stb. bocsátatnak szavazás alá.

Valamely pont iránt hozott határozat a többiek fölötti tanácskozásnak alapjául szolgál, s szavazatát ezen alapra tartozik fektetni azon szavazó is, a ki az előbbi határozathoz nem járult.

50. §. Az ítéletet a tanácskozással végeztével, vagy ha az ítélethozatal elhalasztott: a kitűzött hatánapon az elnök hirdeti ki.

A kihirdetés nyilvánosan történik az esetben is, a midőn a tárgyalás zárt ülésben tartatott.

Ha az ítélet már kész: a kihirdetés annak felolvasása által történik.

51. §. Azon körülmény, hogy valamelyik fél nincs jelen: a kihirdetés hatályára mi befolyással sem bír.

52. §. Az elnök határozza meg, az egyenlő munkafelosztás elvei szerint, hogy melyik szavazó bíró szerkesztesse az ítéletet.

A bíró az ítéletet három nap alatt elkészíteni s a bíróság minden tagja aláírni tartozik.

53. §. Mihelyt az ítélet a jegyzőnek átadott: minden érdekeltnek joga van arról kivonatot, másolatot vagy hiteles kiadványt kérni.

A jegyző a hiteles kiadványt, annak megjegyzésével, hogy kinek és mikor adatott ki: sajátkezűleg aláírja és bírói pecséttel ellátja.

54. §. Ha valamely érdekelt félnek újabb kiadványra van szüksége: ezt az ok előadása mellett az elnöktől, — s ha az engedély megtagadtatik, a törvényszéktől kérelmezze. Az engedély az eredeti ítélethez fűzendő.

Küküllőmegyei „néptanítói egyesület” alapszabályai.

8. §. Közgyűlés tárgyai.

Az egyesület közgyűlésének tárgyai:

a) céljához képest tartott felolvasások, értekezések, a közérdekű tan- és nevelési ügyek megvitatása, határozat hozatal;

b) nevelés-oktatás körül szerzett tapasztalásoknak barátságos utonni közlése;

c) indítványozások a nevelés-oktatás teréről;

d) elhalt pályatársak feletti emlékbeszéd tartása.

A felolvasások és értekezések az önként jelentkezők vagy megbízottjaik által eszközöltetnek. Az ügyrend megállapítása tekintetéből a felolvasások és értekezések tárgya és címe az elzáró közgyűlés előtt legalább 14 nappal az elnöknek bejelentendő.

Korszerű értekezések tartására, az egyesület közgyűlése kebeléből nevez ki egyéneket. A felolvasások és értekezések megbeszélés végett kiadatok egy 2—3 tagú bizottságnak, mely a felolvasást és értekezést úgy alanyi mint alaki tekintetben megbeszéli, s e bírálat a közelebbi közgyűlés tárgyát képezendi.

9. §. Az egyesület tagjai.

1. A tagok jogairól:

a) minden rendesegetti tag jogosítva van az egyesület évi közgyűlésein megjelenni, ugyanezen jogokkal bírni a tiszteletbeli tagok is.

b) A rendes tagok bármelyike tisztségviselővé is választható, és szavazat képes.

2. Tiszteletbeli tagok csak tanácskozási joggal bírnak és tisztségviselőkké nem választhatók,

3. Az egyesületi tagok teendői:

a) A közgyűlés határozatainak engedelmeskedni, az egyesület szellemi és anyagi előhaladását szóval és tettel előmozdítani;

b) az egyesület céljának elérését kockáztató minden tünnetés előadásban, értekezésben indítványozásnál, minők a vallásfelekezeti, nemzetiségi és politikai kérdések vitatása, merőben kizártnak;

c) az 5. §-ban megállapított 1 frtnyi évi tagsági díjt minden év első havában az egyesület pénztárába befizetni.

d) erkölcsi kötelezőszerűleg az egyesület közgyűlésein megjelenni;

e) minden tag, az egyesület könyvtárából kivett műről a könyvtárnoknak térítvényt ad, azt egy hóban megállapított használati idő elteltével visszaadja; általában a

TÁRCZA.

Kivonat

Vaschington bucsu beszédéből, melyet polgártársaihoz intézett, mikor elnökségéről lemondva magányba vonult (közli: Hangásalji.)

A történelem nagy emberének, Amerika polgáraihoz intézett minden szavában, a nyugodt kedély nemes-sége, az észnek fénysugára át ragyog lelkünk tükörébe, mély tapasztalás, kimeríthetetlen bölcsesség, végtelen elvűség és prófétai szellem van megörökítve annak minden sorában.

Méltán hisszük tehát, hogy szíves olvasóinkat kellemes szellemi élvezetben részesítjük, midőn ezen remek beszédet közöljük.

Hazánk, minden népe, valamennyi párt, államférfiak és vezérek, demokraták és aristokraták sokat okulhatnak e beszédéből s habár nálunk az államigazgatás, alkotmányos monarchiai szervezeten alapszik, nincs ezen beszédben oly eszme, mely kormányunk által is elfogadható nem lehetne.

De különösen a békétlen testvéreink, a jobb, bal és bármely oldalú pártok figyelmét óhajtánók ezen beszédre felhívni, mert viszonyainkhoz képest a legbölcsőbb tanácsokat kedvelt egyszerűségben adja elénkbe.

Erős kézben tartott toll is csak halvány árnyékot rajzolhat e beszéd elejébe, azért kegyelet a nagy szellemnek és engedjük a tért az illetett szónok aranyavainak.

* * *

Barátim és polgártársak!

1. A szabadság iránti vonzalom és szeretet, sziveitek legforróbb dobbanásával összeforva lévén, nem szorult az én ajánlatomra, — nem szorult arra, hogy azt én benetek fölébresszem és szilárdítsam.

2. Mig azonban, e szent és nemes érzelem kebleitek legdrágább kincsét képezi, nem lehet kevesebb értékű előtettek a kormányzat egysége, mely titeket mindannyian egy néppé alkot. Valóban felette értékes dolog ez is, mert a függetlenségnek oszlopát, a belnyugalomnak, külbékes-ségnek, közbátorság és jóllétnek erős alapját képezi és eleven életet ad ama szabadságunk, mely előtettek oly annyira becses.

Minthogy azonban, könnyen előre láthatni, hogy minden oldalról különféle okokból, ellenfeleitek nem kimélenlik a fáradságot és felhasználnak mindennemű csel-fogásokat, hogy lelketekben ezen igazság iránti meggyő-ződést megingassák és minthogy ezen egység politikai szilárdaságoknak középpontját képezi, mely ellen a külső és bel ellenségnek ütegei legtöbbször irányozva vannak, igen üdös lenne, hogy ti a nemzeti egységnek valóságos érté-két, saját általános boldogságotok érdekében teljesen méltá-nyolni tudjátok, — hogy ti ez iránt vonzalmat, saját lé-nyetekbe mélyedett változhatatlan hajlamot éreztetek és mi alatt szokássá válnék erről, mint az általános politi-kai biztonság és jóllét tényezőjéről gondolkozni, érezni — és beszélni, — addig annak örök védelme felett, a féltékenység aggodalmával örködjétek.

Mindent számízzetek magatok köréből, a mi csak gyanút is ébreszthetne arra, hogy ezen kapcsolat valaha felbontatnék és minden kísérlet első csirájában, méltó ha-rag sujtja le azt, ki hazánknak valamely részét, vagy azon szent köteleket, melyekkel a részek egymáshoz fűzve van-nak elszakítani megkísértené. A közérdek és rokonszenv, parancsolva intenek titeket ezen kapcsolat fenntartására.

Minthogy születés vagy választás által, egy közös ha-zának polgárai vagytok, joga van e honnak azt követelni, hogy hajlamaitoknak összegét benne mint biztos középpont-ban egyesítsétek.

Ezen név Amerika, egy magára, leghatározottabban utal arra, hogy mely nemzeti nagyságra vagytok hivatva, és inkább mint bármely más helyi különféleségből származó név, büszkíthet a jogos honfiai büszkeségre.

Néhány kisebb árnyéklatot leszámítva, hasonló szo-kás, erény és elv élteti benneteket a szellemet, egyenlő val-lásgyakorlat jogát bírtok, — együtt harcoltatok és győztetek közös dologért, — maga a függetlenség és sza-badság melyet bírtok, egyesült tanácskozáseiteknek eredmé-nye, és ezeket mint közös veszélyben, szenvedésben vagy szép eredményben egyesült akarat és tettnek szép és di-cső művét tüntetik föl.

De mind ezen tények, bár mily hatást gyakorol-janak reátok, a szilárd kapcsolatnak szép eredményeit, sokkal feljül mulja azon előny, melyet saját érdekeitek-re nézve biztosít. Ebben a hazának minden része, föllel azon követelő indokokat, melyek a kormányzat és ez által, a hon egységének gondos védelmét és fenntartását sürgetik.

Midőn pedig hazánknak minden egyes része, az

egyesülésben közvetlen és sajátágos hasznót élvez, önként következik, hogy ezen részek segédeszközeinek egyesített tö-megében, a kívülről fenyegető veszélyek ellen, tekintély, hatás és nagyobb biztonság leendő megteremtve. És a haza a szükséges békességnek, külnépek általi megzavarítását kevésbé gyakran fogja tapasztalni, — sőt a mi megbe-csülhetetlen, — ezen egyesülés fogja megátolni, az egye-netlenségeket, a belzavarokat, melyeknek sokszor külső hatása van, és gyakran szomszédtartományokat is meg-rázkódtat, hol a kormányzatot nem hasonló kötelekek fűzik össze és melyekben a féltékenység épen ezért föléb-redhet. Idejárnak a külföldi szövetkezések és attól füg-gésnek, ugy ama celszövények kikerülése, melyek a sötét gyűlölet keserűségig izgatnak a kedélyeket.

Az ilyen üdvös egyesülés által nélkülözhető leszen, azon iszonyu hadsereg és folytonosan felfegyverzett álla-pot, mely bármilyen szerkezetű államban, a szabadság róvására tartatik fenn és mind ezen sok oldalú tekinte-tekben a ti sorakozástok a szabadságnak alapját képezi, miért ez iránti alhatatos ragaszkodás és szeretet, kell hogy titeket ennek fenntartására ösztönözzön.

Elmondott nézeteim, minden gondolkozó és erényes emberhez a meggyőződés hangján szólnak és az egyesü-lésnek fenntartását, a honfias óhajtsók fő tárgyául tünte-tik föl.

Ha képes volna bárki azon kételkedni, hogy egy közös kormányzat, oly nagy területre kiterjeszthető lenne, — a tapasztalás világosítsa fel őt.

Mi szabadon reméljük, hogy az egésznek célszerű szervezete, a külön kerületek és osztályok kormányzatá-nak segedelem dus közreműködésével, a kísérletet a mi előnyünkre döntendi el és valóban, ily fontos ügy, meg-érdemli egy szép és tökéletes kísérletnek türelmét, fárada-ságát úgy szilárd kereszttüvelét.

Az egyesülésnek oly sok hatalmas és alapos indo-kai mellett, melyet országunk minden részei bírnak a jó eredményt nem szabad mindaddig kétségbe vonni, míg a kivitel a tapasztalás lehetetlennek bizonyította, miért jogosulva vagyunk, tisztá honfiasságát mindazoknak kétség alá vonni, kik bármely oldalról, az összetartás kötelekeit gyengíteni megkísértik.

(Folytatás következik.)

kivett müről felelős, elvesztés vagy megkárosítás esetében azt megfizetni;

f) Az egylet tagjának szellemi haladása czéljából a közoktatás körül szerzett tapasztalatait az egylet közgyűlésén közli;

g) az értekezés tárgyát és czímét a megelőző közgyűlésen, vagy a kérdéselt gyűlés előtt legalább 14 nappal közli az elnökkel;

h) indítvány csak az elnök- vagy jegyzőnek előre eszközölt bejelentése mellett tétethetik,

10. § Tagság megszűnéséről.

Az egyleti tagság megszűnik:

- a) önkéntes kilépés,
- b) a vármegyéből kiköltözés által és
- c) erkölcsi hiba miatt.

Mindenik esetben az illetőnek az egylettel szemben lehetőségei elvesztik jogérvényüket. Azonban a megyéből kiköltöztek lehetnek az egylet tagjai, ha a tagsági díjt fizetik s ezen egylet alapszabályainak alávetik magokat.

Az erkölcsi hiba miatt kirekesztendő tagok ügyében a kilencztagu bizottság véleményes jelentésére a közgyűlés szavazattöbbséggel határoz.

A küllőmegyei néptanítói egylet ügyei vezetésében független. Azonban a nagyműltu közoktatásügyi minisztérium tanügyi közegének pártfogását, erkölcsi támogatását tisztelettel fogadja és kéri, köteleességének ismerve az egylet is ügyei állásáról a főtanfelügyelőséget koronként értesíteni.

11. §. Az egylet feloszlásáról.

A küllőmegyei néptanítói egylet mindaddig fennáll, míg életképességének nyilvános jeleit tudja adni. Azon nem remélt esetre, ha feloszlának, vagyonának elhelyezése a küllőmegyei iskolának kérésére, erkölcsi támogatását tisztelettel fogadja és kéri, köteleességének ismerve az egylet is ügyei állásáról a főtanfelügyelőséget koronként értesíteni.

Ha pedig ennyi idő elteltével sem létesülhetne ily hasznos és irányu egyesület, vagyona értékesítették és kiosztatik az elnyomorodott tanító tagtársak és ezeknek nyomort szenvedő özvegyeik és árváik között.

12. §.

A küllőmegyei néptanítói egyletnek ezen 11 §-ból álló alapszabályai a megyei főtanfelügyelőség útján megerősítés végett a nagyműltu vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz felterjesztetnek; a remélt megerősítés után az egylet azonnal megkezdí működését. Azonban a küllőmegyei néptanítói egylet fentartja magának azon jogot, hogy alapszabályain a körülményekhez képest a szükséges módosításokat megtehesse, azt a vallás- és közoktatási m. k. minisztériumnak jóváhagyás végett felterjesztvén.

Ezen alapszabályok a m. kir. belügyminisztériummal egyetértéssel jóváhagyatnak.

Budán, szept. hó 28-ikán 1870.

Miniszter ur meghagyásából az
államtitkár

Tanárky Gedeon.

== Országgyűlés. Hogy prókator nép vagyunk, régi megjegyzés; hogy parlamentarizmus még nem vagyunk: nagyon sok adat, s legközelebből, a múlt hó 21-én tartott képviselőházi ülés is bizonyítja. Az oktatásügyi minisztérium költségvetésének részletes tárgyalása volt napi renden. A népvélelési czélok rovata csendesen befejezést nyervén; igen szomorú jelenet fordult elő, egyrésztől Simonyi E. s P. Sztármári K., másrésztől Molnár István kultuszminiszteri titkár között. Simonyi, beszéde folyamán említést tett arról, hogy: egy telket, melyet a kultuszminisztérium megvásárolni akart véletlenül Molnár I. vette meg, s aztán drágábban adta a kultuszminisztériumnak. Sztármári K., kinek a szótalanság különben sem tartozik gyengéi közé, közbe szól: „véletlenül?” Ezt Molnár gunynak veszi, s visszaküldte: „Wie der Schelm ist, so denkt er.” Ebből aztán oly vihar kerekedett, melynek csak az ülés vége idézhette elő befejezését, kölcsönös kimagyarázás után.

22-én, Stratimirovics a miniszterelnök mult számunkban már említett feleletére tévén megjegyzéseket, következő határozati javaslatot nyújt be: „Mintán a ház a keleti politikát illetőleg a haladás-ellenes mohamedán helyébe leendő szabad keresztény államok képződésében, az osztrák-magyar monarchia kultur-missziójának és jövőbeni hatalmi állásának feltételeit látja, ennek folytán felszólítja a kormányt, miszerint törvényszerű befolyását a külügyi politikában oly irányban emelje érvényre, hogy a kereszténynek eshetőleg felszabadulása a mohamedán uralom alól, a monarchia részéről semmiben ne akadályoztassék.”

A ház tudomásul veszi a miniszter választát, s a határozati javaslat kinyomtatását elhatározza. Ezután Wahrman M. a vasúti szállítások kalamitásai megszüntethetése végett nyújt be határozati javaslatot, melyet a közlekedési minisztérium költségvetésével kér tárgyalatni. Az ez alkalommal is napirenden volt tárgy csak másnap —

23-ikán fejeztetett be. Ez ülésen a közlekedési minisztérium költségvetése előtt a már régebben benyújtott két honvéd-törvényjavaslat került tárgyalás alá. Egyik, mely a honvéd kerületek új beosztásáról szól, vita nélkül elfogadtatott. A másikhoz, mely a honv. lovas századok szaporítását czélozza, a kisebbség módosítványt adott be különvélemény gyanánt. Ez a honvédség számára tüzéséget és műszaki csapatokat kíván. E pont fölött az egész vonalon élénk tüzelés indult meg, az ágyúzás azonban más ülésre halasztatott. A baloldal szónokai „add meg uram de mindjárt” szerint a honvédtüzéség

és műszaki csapatok azonnal való szervezését kívánták. Az utolsó lövést e napon a miniszterelnök tette szokott könnyűség és biztossággal szerelve le az ellenfél rövid lövésu fegyvereit. Vajha a honvédség is oly csatakész és képes lenne, milyennek miniszterelnökünk ez alkalommal is mutatta magát.

24-én „a márczius hóban viselendő közteherről és a közös költségek folyóvátételéről szóló felhatalmazás” volt a napi rend első tárgya, mely ellen csak Csanádi S. szólott a szélső balról. A többség elfogadta általánosságban és részleteiben. Ezután a tegnapi félben maradt tárgy fölött kezdődtek el a lövészgyakorlatok. Az előcsatározást Pulszki J. indította meg. Mely után hosszas és heves ágyúzás dörögte végig az egész ülést. Tiszta K. különösen a röplövegek s csattanó golyók alkalmazásában tűnt ki; szokott szerencsétlensége azonban ezúttal is üldözte, mindig túl lőtt a czélon. Egyik nevezetes passzusa így szól: „az 1867-ki kiegyezés vagy népszerű volt, vagy népszerűtlen. Ha népszerű volt: akkor mi, (baloldal) meggyőződésünk szerint ellene szavazván, kitüntettük, hogy feltudjuk áldozni népszerűségünket meggyőződésünknek; ha népszerűtlen volt, miként mondhatja a jobboldal, hogy az ország többsége a kiegyenlítést kívánta.” Ezt a „Pr. Lld.” így fordítja meg: „Ha a kiegyezés népszerű volt; miként szegülhetett annak ellene a baloldal, midőn a közvéleményt akarja képviselni? Népszerűtlen volt? Akkor bebizonyította a jobboldal, hogy a népszerűtlentől sem retten vissza, ha azt az ország jóllétével megegyezőnek hiszi.” Az ilyen szarvasokoskodási játékok fiatal tanulókat még megilletnek; de kormányképes pártfőnököknek azokhoz folyamodni: nagy szegénység; jegyzi meg ugyan- csak a „Pr. Lld.” — A miniszterelnök beszédének legfontosabb része lapunk elején látható.

== A magyar delegáció utolsó ülése. A delegáció utolsó ülése igen gyéren volt látogatva. Az ülés megnyitása után Orczy Béla b. a külügyminisztérium képviselője átnyújtja a delegáció szentesített határozatait. Ezek fölolvása után Orczy Béla b. a közös kormány nevében szót emel: a delegációnak munkásságáért ő felvétele megbízásából annak elismerését köszönetét nyilatkoztatja. Nemkülönb a közös kormány részéről is köszönetét fejezi ki a delegációnak, mely a közös minisztérium előterjesztését az eltérő vélemények dacára is — bizalommal fogadta.

Ezután Bittó István vetett rövid visszapillantást a delegáció működésére. „Bár a delegáció munkálkodásának végeredménye — ugymond — nem is felel meg teljesen azon álláspontnak, melyet a bizottság Európa jelen világos helyzetére és az egymást rohamosan követő események kiszámíthatatlan következményeire való tekintettel a védelmi eszközök szaporítása kérdésében elfoglalni jónak látott, több tekintetnél fogva észszerűnek tartotta mégis szavazatával hozzájárulni ahhoz, mert úgy volt meggyőződve, hogy míg egyfelől az ezen költségvetésben nyújtott eszközök is biztosítják az osztrák-magyar monarchiának azt a hatalmi állást, mely szükséges, hogy a külpolitikában követendő tartózkodása és békés iránya ne a gyenyesség által eléje szabott kénytelenségnek, hanem szabad akarata kifolyásának tekintetvén, barátsága mindenki előtt becsesebb, szava nyomatékosabb legyen, — másfelől nem kis mértékben emeli annak erkölcsi súlyát azon másik fontos körülmény is, hogy a két országos bizottság közt kezdetben létezett és márc-már kiegyenlítettnek hitt tetemes különbségek a közös szavazás elkeserítő módjának mellőzésével kölcsönös engedékenység útján egyenlítettvén ki, sikerült a monarchia két fele közt épen a legfontosabb állami érdekekre nézve oly pillanatban hozni létre egyetértést, midőn az inkább, mint valaha kívánatos.

Erdődy Sándor a bizottság nevében köszönetet mondott az elnöknek; erre a bizottság éljenezve szétoszlott.

KÜLLFÖD.

— Franciaország békéje még mindig nincs aláírva. Ugy remeg a kéz, mely erre Franciaország részéről a tollat tartja, hogy az egész civilizált világot mintegy delejes rebegésbe ejti, melytől még maga a győzelmes ellenfél sem mentesítheti magát egészen. Hirlik, hogy Bismarck maga már sokat engedett a kezdetben szarnoki feltételekből, de végre, ott maradt a legérzékenyebb, a haza testének földarabolása, megbénítása. Ez az, amiért annyira reszket ama kéz, a haza épsége: a nemzet becsülete! És mégis, alig fér már kétség hozzá, hogy e legnagyobb áldozatra is kényszeríti sorsa a nemzet legjobb fiait. A bordeauxi nemzetgyűlés elvan készülve a kormányelnök ilyenmü előterjesztéseire, s ha valami esuda nem történik Franciaország pár nap múlva mint békés, szerény, ártatlan kis republika lesz elismerve a kontinensen. De úgy látszik, mégis mint republika; hogy mint ilyen lesz-e hosszabb életű? az nagyon bizonytalan.

Románia is magára vonja ma ismét figyelmünket. Ott már több idő óta minden arra mutat, hogy a porosz törekvések a tuillériákban semmiként sem értek még véget, és hogy a folytatásban Károly porosz herczegnek még lényeges missziója van. Ujabban a romániai senatusban smét nagy tüntetés történt a fejedelem hódolatára, de amely az erőszakosság színét nem képes elpalástolni. Nem igen valószínű, hogy porosz érdekek közvetlen az alsó Dunánál visszavannak ki; de hogy azon másik nagyhatalom érdekei, melyek itt fognak kivívni, nagyon közel állanak Poroszországhoz: ez már több mint valószínű. Ilyesmit az elfogulatlanabb román sajtó is kezd már észlelni, s nem csudálkoznunk, ha a játékban a mi partnerünk inkább ohajt lenni mint Porosz vagy illetőleg Oroszországhoz.

Beszélnék a lapok valami „keresztes háború” felől, mely Belgiumból indulna Róma, mint pápai birtok restaurációjára stb. Erre komolyan reflectálni alig lehet, s inkább tendentiosus ráfogásnak látszik.

VEGYES

⊙ A jogász-egylet választmányának szerdán márczius 1-én d. u. 4 órakor a kir. tábla nagy termében gyűlése leend.

⊙ A jogász-egylet márczius havi rendes ülésére, mely márczius 2-án (csütörtök) délután 4 órakor a kir. tábla nagy termében fog tartatni, az egylet helybeli tagjai meghívotnak.

* Nyílt számadás. A helyi óvoda egylet bizottmánya által 1871. február 12-én rendezett tánczestélyből összes bevétel volt 178 frt. 90 kr.; ebben fölül fizettek: Báró Apór Károly k. t. e. 2 frt. 40 kr. gr. Toldalagi Zsigmond 3 frt. 20 kr. dr. Knöpfler Vilmos 1 frt. 20 kr. gr. Bethlen Árpád 1 frt. 20 kr. Kauders József 1 frt. 3 jegyre hárman 60 kr. T. Dózsa György a leánya Emma, vissza ajándékozta az elnyert tallért 2 frt. 50 kr. Összes kiadás volt: 73 frt. 2 kr. Leírtve a bevételből a kiadást: maradt tiszta jövedelem az óvoda javára 105 frt. 88 kr. o. é. A szives pártolásért és fölülfizetésekért köszönetet nyilatkoztat a bizottmány.

— Színház. Csütörtökön, febr. 23-án: „Az élet komédiái,” vigi. 3 felv. Szabó Endrétől itt először. — Régi, és leginkább külföldi témákból, divatosabb felfogással magyar nyelven irt francia darab; egy angol régesszel, egy német idealisztikus leánnyal és egy gascognei iparlovaggal, kinek családai kissé igen is gorombán vannak szöve. A költői szabadság ugyancsak messze mehet; de hogy egy házánál, s kivált még falun akármilyen boszorkánymester is, hétszámra bolonditson négy öt felnőt embert ugyanannyiféle alakban? no ez tán mégis tulmegy a poética licentián! A mi az előadást illeti, Török elég szabatosan adta a különöz régészt, s ismerve szinpadí szilárdságát, alig hisszük, hogy nem szerepén kívül eső indok miatt nevette el magát párszor nemkellő helyen, ami pedig levont játéka hatásából. Szabó az iparlovag szerepébe a régész tónusát leginkább, a bonvivant- és megszorult imposztorét már kevésbé, a szerelmes költőt pedig legkevésbé találta el főleg azért, mert (tán több hatást vadászva) tulozta azt; általán véve kielégítőleg játszott. Gzörffyné az étheri Malvint egy hidegebb kiadásban állítá élénk; igen philosophus volt ugy a képzelmekek egében, mint később a föltálat földi boldogság édenében. Gyergyói, Bácsné és Gy. Amália élénk szorgalmat tanusítottak.

— Szombaton febr. 25-én ifj. Bács Károly javára „Ernani,” Hugo V. drámája. Szép számú közönség előtt, melyet különösen a szokottnál több nő emelt, — összevágó, szabatos előadás volt. Szabó mint V. Károly, egészen helyén volt, s nékie Török mint Sylvai herezeg semmiben sem engedett. A czimszerepben ifj. Bácsnak volt egypár megközelített vonása is, de általán e szerep felyül áll erején. Ugyanezt mondhatjuk Bácsné Elvirájáról is, caakhogy a végjelenetben oly fény nyert játéka, hogy ez az addigi árnyakat majdnem eloszlatta. Mindazáltal Elvirát Györffynétől ohajtottuk volna látni.

— A helyi takarékpénztár f. hó 27-én tartá — illtőleg nyílt meg rendes évi közgyűlését a városház nagytermében. A gyűlés száz részvényestől volt látogatva, mi az ügy iránti élénk részvét mellett tanuskodik. Az elnöki székre marosszéki főkirálybíró Mikó Mihály ur ő mltgát közfekiáltással hivta meg a közbizalom. A tárgysorozat szerint legelől intézeti igazgató Z. Dr. Knöpfler Vilmos kir. tanácsos ur ő mltga. tette meg évi jelentését az intézet mult évi üzletéről; mely jelentés ugy a belőle ki-sugárzó meleg ügybuzgalom, mint még inkább a hideg számoktól még melegebben szóló szép eredmény által, kellemes és emelkedett hangulatba hozta a közgyűlést. Hogy ezt mindenki értse, nem kell többet mondani mint azt: hogy a m.-vásárhelyi takarékpénztár részvényei második évben már tizenkét és fél száztólit jövedelmeztek a tartalékalaphoz csatolt 1/10-ed jövedelmen felyül — a részvényeseknek; és hogy ezen intézet fennállása óta egyetlen követelésével sem szorult a törvény útjára, s hogy végre 1870 végével egyetlen krajczár kinálló kamatkövetése sem volt. Gyönyörűbb dolgot, nyugodtabb helyzetet, valóban még az ugynevezett „régi jó világban” sem képzelhetünk magunknak! Megtisztelő, felmagasztaló tények ezek ugy ezen intézet kezelőire, mint nemkülömben azon közönségre nézve, mely ez intézettel közlekedik; és magasabb garanciák ezek minden írott és declamált dicseretkél, takarékpénztárunk állandó fennvirágzása iránt. Ezután a gyűlés a számvizsgáló és jegyzőkönyvvizsgáló bizottságok jelentéseit vette be; továbbá kihirdettettek a módosított s így megerősített alapszabályok; benyújtott a választmány által kidolgozott új hivatali utasítás: elhatározatott a mult évi részvény szelvény beváltása 6 forinttal, és végre beadattak a választmány megújítására a választási szavazatok. A mondott bizottsági jelentések és az új hivatali utasítás két külön kiküldött bizottságnak adattak ki határozati javaslatok megtétele végett, melyek fölött a közgyűlés jövő hétfőn márczius 6-án délelőtt fog folytatólagosan határozni, s ugyanekkor fogja az irt választások eredményét is bejelenteni az illető szavazatszedő bizottmány. Több az intézet belügyeire vonatkozó igen érdekes tárgy akkor jövend napirendre, ezekről tehát majd azután fogunk bővebben megemlékezni. A gyűlést elnök déli 12 1/2 órakor oszlatta fel.

† Gyászhir. Gr. Losonczy Báró Bánffy Miklósné Iktari Bethlen Kata grófnének mult hó 24-én Pesten, sok szenvedés után történt haláláról értesítettünk. A kegyelet háláérzetével közöljük e gyászirt.

A hazánk történelmében oly dicső fényben tündöklő Iktari Bethlen család utolsó ivadékanak szép és nemes lelke egekbe szállt, a családnak századokon át hatalmas törsenek utolsó ágát is letörte a halál, a test sirba szállt az ősapai anyagi örökség név és czim vele együtt elenyésznek; de él és élni fog családja szívében ama szellemi hagyománya, mely földi élte horizonán az emberiség szeretete és honszerelme gyémánt tűzével tündöklött.

Igen! ez halhatatlan, fönmarad; mert mint a köz édes-
anyának hű leánya beoltá, híven ápolá, nagyra nevelé
azt gyermekei keblében, — él és élni fog azon ezrek hálá-
érzetében, kik e fény jótévő sugarinak világánál általa,
az üdvözült által boldogítottak.

Béke poraira, áldás emlékére!!

* **Karvázy Gyulának** mai számunkhoz csatolt
gazdasági- kerti- és virágmagvak árjegyzékét ajánljuk
olvasóink figyelmébe.

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő táblánál 1871. február
27. és következő napjain a következő ügyek fognak
nyilvános ülésben tárgyalatni.
(Folytatás és vége.)

II. Tanács polgári ügyben.

Előadó k. t. bíró Dózsa Dániel.

Roth Forenczének Deák Izsák e. egyház átadása i.
Totals Károlynak Barabás Sándor e. hátrálék napszámok
i. Tekete Lajosnak Ferenczi Miklós e. zállagos belső ki-
bocsátása i. Pető Annának Gruzda Károli e. sommás
visszahelyezés i. Hütter Alajosnak Tomán Sándor e. zsá-
kok visszaadása i. Agyagási Péternének Nagy Ferencz és
Szöllősi József hagyatéka e. Csemátoni Alajosnak Pülp
Juliánna e. visszahelyezés i. Klavá Antalnak Szabó József
e. adósság iránt.

Előadó k. t. bíró Pipos Péter.

Szabó Józsefnek Koronkai József e. 143 frt i. Ma-
rosán Vászilicának Kádár Andrásné e. 22 frt 87 kr. i.
Fröhlich János és fia czégnek Puskás fivérek czég és Drá-
gomán Domokos e. 711 frt 27 kr Szabó Istvánnak id.
és ifj. Lukácsi Pál e. 119 frt kártérítés i. Goesmán Fe-
rencznek Márk Sámuelné Demény Terézia e. som. visszahelyezés i. Ambrus Imrénék Benedek Miklós e. sommás visszahelyezés i. Tchiry Jánosné Lukács Annának Mánya David és társai e. igény kereset Kosza Albert és társá-
nak Tatár István e. 638 font turó adása i. Nagy Mozes-
nek Lukács Gergely e. sommás visszahelyezés i. Ambrus
Ferencznek Hajdu Todor e. 7 juhtej turója adása i. David
Mihalea, Horovicz Osiás e. 24 frt iránt.

Előadó k. t. bíró Elekes Pál.

Popa Gligornének Popa Todor e. sommás visszahelyezés i. Lőrinczi Pál és társainak Kovács Rosália és
társa e. zárlat i. Tamsa Todor özvegyének Oltyán Todor
e. sommás visszahelyezés i. Özveg Baga Györgynének
Farkas György e. megye igazítás i. Konya Istvánnak
Bakesi Ádám e. sommás visszahelyezés i. Simincz Jakob-
nak Gliga Nikita e. zárlat i. Ciosa József és társainak
Oprisai Porfise Nicolae e. fekvők kiadása i. Székely János-
nak Borfota Simion és társa e. zárlat i.

Előadó k. t. bíró Petri Ádám.

Pávai Emmának gr. Lázár Albert e. 2407 frt 33 kr.
költőn hátrálék i. id. Bíró Józsefnek ifj. Kósa András
és társai e. 178 frt 33 1/3 kr. tartozás i. Dersi Nagy Ist-
vánnak Nagy Mihály e. fekvőségek felosztása i. Kandó
Ferencznek Barabás Ferencz e. 376 m. frt tartozás i.
Krasseuj Józsefnek n. veres László jog utodai e. tett fi-
zetés elismerése i. Balázs László és társainak Balázs József
e. zárlat i. Hofbauer Ersébethnek Mosnyik Rafailla e.
szolgálat tétel, vagy 40 frt megtérítése i. Ruzs Katrina
Oltyán Ilia e. 2 frt 50 kr. felpénz visszafizetése i.

Előadó k. t. bíró Szolga Miklós.

Ifj. Miklós Pálnak Potoezki János e. 13 frt 9 1/2 kr.
i. Tamás Zsuzsánnak Kriza Andor e. haszonbér felmondása
i. öz. Kerekes Mihálynének Mán Sámson e. 24 frt 92 kr. i.
Posán Juonnak, mint kiskoru Kukuján Gávrilla gyámjára
Klein Salamon e. szerződés megsemmisítése i. Péter Adámné
Moldván Juliánnak Toth István és Péter Ádám e. igény
kereset i. Imre Trézsinnek Imre Elek e. tartási díj i.

Előadó k. t. pótbiro Illyés Károly.

Mendelsohn Jakabnak Efraim Rifka és Efraim József
e. birtokháborítás i. Pogácsnik Miksának Schmidt György
e. 160 frt kártérítés i. George Georgiunak Karakasch
vaszlie e. 95 frt i. Szathmári Józsefnének Sándor Lajos
e. 34 frt 76 kr. i. Ratin Jánosnak Neda József e. 126 frt
i. Tinku Ábrahámnak Ábrahám Jakab e. 169 frt i. Nyamer
Paraszkiának Petrás Mihály e. 290 frt i. Bergyán Jakab-
nak Popa Lika e. 20 frt kártérítés i. Krausz Henrich-
nek Boritza Ávrám e. 28 frt kártérítés i.

III. Tanács bünygyben.

Előadó k. t. b. Bárdosi György.

Sipos Ferencz e. súlyostesti sebrésérti bünygye Szent-
györgyi János e. csalásérti bü. Horváth Elek súlyos-
testi sebrésérti bü. Sándor Virtolomei e. emberölésérti
bünygye.

Előadó k. t. b. Speech Adolf.

Strohol Frigyes rágalmazás Schneider József rágal-
mazás Ilka Vaszlie és társa becsületsértés.

Előadó k. t. b. Stojka Antal.

Fülei János e. tolvajságbünténye Bereczki István és
társai e. testi súlyossértés és nyilvános erőszak bü. Lukács
László e. testi nehézsértés bü.

IV. Tanács urbéri ügyben.

Előadó k. t. b. Antalfi Gábor.

A Csepáni határtagosítási ügyben az elhelyezkedés
és kiszakításra nézve történt általános és egyeni felszol-
lamlások i. gr. Mikó Imre Dobokán Ilisia s társa e. az
általuk birt tolok majorság természetű s visszabocsátás
i. Dobokán Ilisia gr. Mikó Imre e. külső fekvőségeknek
mint majorságiaknak megválthatása i. g. Teleki Sámuel
s birtokos társai az Igenpalaki volt nrhérek e. erdő
szabályozás s legelő elkülönítés i.

Előadó k. t. p. bíró Gruz István.

Szárhegy községnek Gesztvran Andrásné e. ugyan-
annak Hingán Vaszi e. Raduly Dósa Sámuel e. Antal
János és Györgynek Betta Györgyné e. Kádás Ferencz-
nek Tollas Károly e. urbéri ügye.

Bécsi tőzsdei árkelet.

(Február 27.)

5% metallique	59.40
5% nemz. államkölesön	68.35
1860. államkötvény	94.70
Bankrészcvény	724.—
Hitelrészcvény	254.—
London	123.90
Ezüst	121.86

Arany	5.83
Napoleon arany	9.87
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	79.75
" " " temesi	77.—
" " " erdélyi	75.—
" " " horvát-slavon	83.25

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH GÁSPÁR.

H I R D E T M É N Y E K.

100. 1871. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. közmunka és
közlekedési miniszteriumnak jelen évi febu-
ruár hó 1-én 1285. szám alatt kelt rende-
lete folytán a maros-vásárhelyi m. kir. mér-
nöki hivatal kerületében eső államutakra az
1871-ik évben szükséges fedanyag szállítás
nyilvános árlejtése alóli mértéki hivatal
irodájában 1871. évi márczius hó 20-án
délelőtt 10 órakor kezdődőleg fog megtar-
tatni.

Az árlejtés tárgyát képező az 1871-ik
évben szükséges fedanyag előállítására és szál-
litására és pedig:

1. A brassói államúton 5046 darab
egyenként 54 köblábat tevő kavics hasábert
26,706 frt 43 kr.

2. A m.-vásárhelyi
államúton 1185 darab
szabályszerű kavics ha-
sábert 3,555 frt 70 kr.

Az árlejtési tárgyalás utvonalonként
elkülönítve fog megtartatni, s a szükséges
kavics mennyiségre megállapított pénzösszeg
mint kikiáltási ár alapul vétetve.

Vállalkozni kívánók ezen intézkedésről
azon hozzáadással értesíttetnek, hogy a szó-
beli árlejtés megkezdése előtt szabályszerűen
felszerelt írásbeli ajánlatok is, melyekhez a
kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy árfo-
lyam szerint számított értékpapirokban mel-
léklendő, elfogadtatnak.

Ha a munkát két vagy több egyénből
álló társulat vállalná el, a társulat mindegyik
tagja az egész társulatért és viszont az egész
társulat annak mindegyik tagjáért jótállani
tartozik és le van kötelezve.

Egész községek a bánatpénzt és bizto-
síték letévése alól fölmentetnek.

A szállítási különleges és műszaki föl-
tétélek, valamint a szerződési pontozatok
alóli hivatalnál a rendes hivatali órák alatt
megtekinthetők.

M.-Vásárhelyt, 1871. február hó 17-én.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

(13) 3—3

Eladó tűzifa.

Egy éves vágott száraz cserefa ölszámra
kapható M.-Vásárhelyen

Álgya Dánielnél,

Ugy hüvelyes vetemények mint: borsó, len-
cse és paszuly a megfőzés jótállása mellett

Ajánlja továbbá jól rendezett fűszer ke-
reskedését, illő jutányos ár és pontos szol-
gálat mellett.

Hüvelyes veteményeket vásárol nagy és
kisebb mértékben.

(12)

2—3

Richtzeit Testvéreknel

Maros-Vásárhelyt

folytonosan részletfizetés mellett
találhatók

magyar-állam-kölesön-sorsjegyek 5 és 10 frt,
török-állam-kölesön-sorsjegyek 6 frt

havi fizetés mellett, azon megjegyzéssel, hogy
az első részlet lefizetése már biztosítja a
leendő nyereményt.

(10)

4—6

Amerikai petroleum.

A valódi amerikai petroleum avar kü-
lönözik a mű honi gyártmányainktól, hogy
jobban és finomabban van tisztítva — szebb
világosságot ad, és semmi rossz szaga nincs.

Egy font valódi amerikai petroleum ára
28 kr. czár, és folytonosan kitűnő minőség-
ben kapható.

(9)

5—12

Fogarasi J. D.

fűszerkereskedésében.

Az „ERDÉLYI KERESKEDELMI és HITELBANK“

t. cz. részvényesei az

1871. április hó 4-én délelőtt 11 órakor

a bank helyiségében tartandó

ELSŐ RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghívotnak.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató választmány jelentése a bank 1870-dik évi üzleti működéséről.
2. A zárszámadásnak és mérlegnek a számvizsgáló bizottmány jelentésével együtt előterjesztése.
3. Az osztalék meghatározása s az igazgató választmányának az 1870-ik évi számadá-
sok terhe alól felmentése.
4. Az igazgató választmány működési ideje a jelen évi rendes közgyűlésig terjed-
vén — igazgató választmány választása, az alapszabályok 24. §-e értelmében.
5. Szám vizsgáló bizottmány választása az alapszabályok 46. §. d) pontja értelmében.
6. A részvényesek által a választmányának esetleg bejelentendő indítványok és ja-
vaslatok.
7. A választmány által a közgyűlés elé terjesztendő indítványok.

Kivonat az alapszabályokból:

49. §. A közgyűlésen személyesen vagy meghatalmazottjaik által résztvenni szán-
dezők, kötelesek öt nappal a közgyűlés előtt részvényeiket (illetőleg elismervényeiket) a
társaság pénztáránál innen nyerendő térítvény és belépti jegy mellett letenni.

Maros-Vásárhelyt, 1871. február 21-én.

(14)

2—3

A választmány.